

AANSPRAKELIJKHEID VOOR MODDERLAAG OP HET WEGDEK.

Na het oogsten en weghalen van de veldvruchten lag er een modderlaag op het wegdek. De bestuurder van een Toyota slipte en botste frontaal op de vrachtwagen van de firma van de loonwerker. De bestuurder van de Toyota overleed. Wie is aansprakelijk?

Onopzettelijke doding.

De politie kwam ter plaatse en stelde vast dat op de plaats van het ongeval en op 100 meter daarvoor de rijweg zwaar vervuild was met modder. Die modderlaag was afkomstig van de vrachtwagen en van de tractor met aanhangwagen van de firma van de loonwerker. Deze firma werkte in opdracht van een landbouwer en de bestuurder van de vrachtwagen werkte in opdracht van de loonwerkersfirma.

De Prokureur des Konings oordeelde dat de bestuurder van de vrachtwagen moest gestraft worden voor onopzettelijke doding en inbreuk op het wegverkeersreglement. Het is namelijk verboden om het verkeer te hinderen of onveilig te maken door voorwerpen, zwerfvuil of andere stoffen op de openbare weg achter te laten of te laten vallen. De firma van de loonwerker werd ook gedagvaard als burgerlijke aansprakelijke partij. Omdat de loonwerkersfirma vond dat zij handelde in opdracht en voor rekening van de landbouwer en meende dat niet zij, maar de landbouwer aansprakelijk was voor het ongeval, heeft zij de landbouwer ook in de zaak betrokken.

De politierechter van Ieper veroordeelde de vrachtwagenchauffeur wegens onopzettelijke doding en omdat het achterlaten van de modder een inbreuk uitmaakt op het wegverkeersreglement. Ook de landbouwer werd veroordeeld wegens inbreuk op het wegverkeersreglement en onopzettelijke doding. De loonwerkersfirma waarvoor de vrachtwagenchauffeur werkte, werd op strafrechtelijk gebied vrijgesproken en dus niet veroordeeld voor onopzettelijke doding.

Wat de burgerlijke aansprakelijkheid betreft werd deze bij helften verdeeld tussen de bestuurder van de Toyota enerzijds en de loonwerkersfirma en landbouwer anderzijds. Aangezien zij allen verzekerd waren, moesten hun verzekeringsmaatschappijen de schade vergoeden.

Tegen het vonnis werd beroep aangetekend en de zaak kwam voor de correctionele rechtbank te Ieper. De rechtbank veroordeelde de vrachtwagenchauffeur en de landbouwer voor onopzettelijke doding en voor de inbreuk op het verkeersreglement. De landbouwer werd ook op burgerlijk vlak aansprakelijk gesteld. De loonwerkersfirma werd als werkneemster van de vrachtwagenchauffeur mede aansprakelijk gesteld op burgerrechtelijk vlak maar niet veroordeeld voor de opzettelijke doding en dus op strafrechtelijk vlak buiten zake gesteld. Ook de bestuurder van de Toyota ging vrijuit en werd niet meer aansprakelijk gesteld.

De landbouwer moet kuisen.

Omdat de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten alle betalingen had gedaan voor het slachtoffer en de rechtbank geoordeeld had dat de bestuurder van de Toyota niet aansprakelijk was, eiste die terugbetaling van de verzekeringsmaatschappijen. De C.M. stelde een procedure in tegen de loonwerkersfirma aangezien die burgerlijk aansprakelijk was voor haar werkmans, tegen de verzekeringsmaatschappij van de loonwerkersfirma en tegen de verzekeringsmaatschappij van de landbouwer. De loonwerkersfirma wierp op dat de verzekeringsmaatschappij van de landbouwer alles moest vergoeden. Zij stelde dat het bij uitvoering van loonwerken de gewoonte is dat de landbouwer instaat voor de opruiming van het wegdek.

De rechtbank onderzocht of het opkuisen van het wegdek door de opdrachtgevende landbouwer een “gewoonte” of “feitelijk gebruik” is . Men spreekt enkel van een gewoonte of gebruik als een bepaald soort overeenkomst een regel is die in een bepaalde streek of door een bepaalde beroepsgroep algemeen, voortdurend en door iedereen geacht wordt van toepassing te zijn. Is het de regel dat, nadat de voertuigen van het veld afrijden, de landbouwer het wegdek opkuiset? De rechtbank gaf geen antwoord op deze vraag. Zij besliste dat, zelfs indien het de gewoonte is dat de landbouwer na het uitvoeren van loonwerken op zijn veld instaat voor het reinigen van het wegdek, dan nog moet bewezen worden dat de partijen aanvaard hebben om dit gebruik in hun relatie en op hun overeenkomst te laten gelden. De vraag is dus of hier, in dit geval, de landbouwer en de loonwerkersfirma uitdrukkelijk of stilzwijgend aanvaard hebben dat, telkens een vrachtwagen van het veld wegrijdt, de landbouwer het wegdek zou opkuisen. Omdat de landbouwer vlak na het ongeval aan de politie verklaard had dat, telkens een vrachtwagen van het veld wegreed, hij het wegdek afruimde met een schop die aan de tractor hing, was hier volgens de rechtbank sprake van een overeenkomst tussen de landbouwer en de loonwerker.

Geen vrijwaring.

De rechtbank vervolgde dat het niet is omdat hier sprake is van een gewoonte of omdat de landbouwer er zich toe verbond om telkens het wegdek af te ruimen, dat hij daarom zou moeten instaan voor alle schade. Het uitvoeren van een gebruik betekent nog niet dat er overeengekomen is dat de landbouwer de loonwerkersfirma zou vrijwaren voor de schade die aan de benadeelde is toegebracht. De rechtbank besliste dat de verzekeringsmaatschappij van de loonwerkersfirma samen met die van de landbouwer de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten en de nabestaande van het slachtoffer moesten vergoeden.